

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
Rész-közbenső ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.201/2019/6.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke

. Rózsavölgyi Bálint előadó bíró

é dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. Ferencz Jácint ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: ... elnök

A per tárgya: vezetői megbízás visszavonása és egyéb

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Győri Törvényszék 2.Mf.20.602/2018/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.87/2018/14.

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 2.Mf.20.602/2018/3. számú ítéletét abban a részében, melyben helybenhagyta a felperes 2015. július 1-től 2015. augusztus 31-ig terjedő időszakra előterjesztett keresetének elutasítását, hatályában fenntartja. Abban a részében, melyben helybenhagyta a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.87/2018/14. számú ítéletének a felperes keresetét ezt meghaladóan elutasító rendelkezését, hatályon kívül helyezi, a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes a felperes osztályvezetői megbízását 2015. szeptember 1-jén kelt 2015.El.VI.B.346/14. számú intézkedésével jogellenesen vont vissza, ezt meghaladóan a jogerős ítéletet nem érinti. A jogellenesség jogkövetkezményei vonatkozásában a közigazgatási és munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét 20.000.- (húszezer) forint + 5.400 (ötezer-négyszáz) forint ÁFA összegben állapítja meg, melynek viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 70.000 (hetvenezer) forint illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2005. december 1-től állt igazságügyi jogviszonyban az alperesnél, illetve jogelődjénél. 2005. december 1. és 2007. január 17. között elnöki irodavezetőként az elnök adminisztrációjának irányítását, személyzeti ügyintézését, az elnöki ügyek intézését végezte, majd 2007. január 18-tól osztályvezetőként látta el az előző feladatokat. 2008. június 11-től közvetlen irányítása alá kerültek az akkori megyei bíróság tisztviselői és írnokai.
- [2] 2010. október 10-től a felperes esélyegyenlőségi referensi feladatokat is ellátott, tagja volt a ... Bizottságnak, és biztonsági vezetői feladatai is voltak.
- [3] A felperes 2011. november 2-től igazgatási főosztályvezetői kinevezést kapott, a 2013. január 15-én kelt munkaköri leírása tartalmazta az ellátandó feladatokat és függelmi viszonyait.
- [4] Az alperes a 2013. december 11-én meghozott 2013.El.VI.B.346/5. számú intézkedésével a felperes főosztályvezetői megbízását osztályvezetői megbízásra módosította azzal, hogy a vezetői pótléka 156.640,- forint volt. A döntés indokolása szerint az alperes igazgatási rendszerét 2013. december 1-től átszervezték, ezért az alperes a felperes főosztályvezetői megbízását osztályvezetői megbízásra módosította.
- [5] A felperes igazgatási osztályvezetői munkakörre szóló, 2014. január 2-án kelt munkaköri leírása szerint a feladatai túlnyomó részt megegyeztek a korábbi igazgatási főosztályvezetői feladatokkal. Ekkor az ... Főosztályra felperes helyett főosztályvezetőt nem neveztek ki.
- [6] Ezt követően a felperes a 2015. június 30-án kelt igazgatási osztályvezetői munkakörre vonatkozó leírást átvette.
- [7] Az alperes 2015. július 1-től hatályos 2014.El.I.D.1.02/7. számú Szervezeti és Működési Szabályzata (a továbbiakban: SZMSZ) a felperes munkaköri leírásában megjelölt igazgatási osztályvezetői munkakört, illetve ... Osztályt, mint önálló szervezeti egységet, nem tartalmazott. Az SZMSZ átalakította az alperes igazgatási rendszerét, ennek keretében létrejött az ... Főosztály, a korábbi ... Osztály pedig megszűnt.
- [8] Az alperes 2015. július 1-től megbízta ... főosztályvezető-helyettesi feladatok ellátásával, főosztályvezető nem volt.
- [9] Az alperes a 2015. szeptember 1-jén meghozott 2015.El.VI.B.346/14. számú intézkedésével a felperes osztályvezetői megbízását 2015. október 1-jei hatállyal visszavonta, és az ehhez kapcsolódó vezetői pótlékát megszüntette. A döntés indokolása szerint az SZMSZ átalakította az alperes igazgatási szervezetét, létrejött az ... Főosztály, amelyen belül helyezte el az alperes a Szervezetfejlesztési Egységet és a Gondnoksági Csoportot. A létszámgazdálkodással kapcsolatos speciális feladatokat az ... Főosztály tagjaként a felperes, valamint a feladatok jellege miatt az alperes elnökének közvetlen alárendeltségében működő ... Iroda megosztva látják el. A feladatok elkülönítését, illetve pontos meghatározását az SZMSZ, valamint az egyénre szabott munkaköri leírások jelenítik meg. Az ... Főosztályon belül nincs elkülönült ... Osztály, így az SZMSZ rendszerében igazgatási osztályvezetői feladatkör sincsen, ezért a felperes vezetői megbízásának fenntartására nem volt mód.
- [10] Az alperes a 2015. szeptember 1-jén meghozott 2015.El.VI.B.346/14. számú intézkedésével a felperes esélyegyenlőségi megbízotti feladatok végzésére szóló megbízását 2015. szeptember 5-től visszavonta.
- [11] Ezt követően a felperes 2015. október 15-től személyügyi ügyintéző 1. (tisztviselő) munkakörbe került, ahol beosztottai nem voltak, vezetői feladatokat nem látott el, irányítási, ellenőrzési munkát nem végzett.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [12] A felperes utóbb fenntartott keresetében elsődlegesen elmaradt jövedelem címén 12.245.094,- forint és kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra figyelemmel, hogy előadása szerint a főosztályvezetői megbízása visszavonásáról rendelkező döntés ellenére 2013 decemberét követően is főosztályvezetői pozíciót töltött be. Másodlagosan a 2015.El.VI.B.346/14. számú, osztályvezetői

megbízás visszavonásáról rendelkező jognyilatkozat jogellenességének jogkövetkezményeként elmaradt osztályvezetői pótlékként 6.871.048,- forint és járuléka megfizetését kérte.

- [13] Előadása szerint a főosztályvezetői, illetve osztályvezetői megbízását érdemben érintő szervezeti átalakítás nem történt a perbeli időszakban, munkaköri feladatai lényegében nem változtak. Vitatta az osztályvezetői megbízás visszavonása indokának valós és okszerű voltát.
- [14] Utalt arra is, hogy az alperes joggal való visszaélést követett el.
- [15] Az esélyegyenlőségi referensi megbízás visszavonása tekintetében hivatkozott arra, hogy az alperes ezen intézkedése egyértelműen megtorló jellegű, a peres eljárás megindításának következménye volt.
- [16] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, perköltségre nem tartott igényt.
- [17] Azt adta elő, hogy 2013. év végén vette kezdetét egy nagyobb horderejű igazgatási struktúraváltás, amelynek utolsó állomása volt az, hogy az ... Hivatal elnöke jóváhagyta a 2015. július 1-től hatályos SZMSZ-t.
- [18] Az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes főosztályvezetői megbízásának átalakítására a megvalósult átszervezés szolgált indokul, majd az osztályvezetői szint a 2015-ös SZMSZ hatálybalépésével megszűnt, ezért az osztályvezetői megbízást 2015. október 1. napjával jogszerűen vonta vissza.
- [19] Az alperes megítélése szerint 2013 decemberétől a felperes nem ugyanazokat a feladatokat látta el osztályvezetőként, mint a korábbi főosztályvezetői megbízásának időtartama alatt.
- [20] Az alperes vitatta, hogy az egyenlő bánásmód követelmények megsértésével a felperes által kezdeményezett peres eljárás miatt vonta volna vissza az osztályvezetői megbízást, továbbá azt is, hogy a felperessel szemben megtorló intézkedéssorozat részeként került volna sor a fegyelmi eljárás lefolytatására.
- [21] A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.256/2017/13. számú végzését a Győri Törvényszék 2.Mpkf.50.779/2017/2. számú végzésével megváltoztatta, az elsőfokú bíróságot a per további tárgyalására és új határozat hozatalára utasította. A másodfokú bíróság a végzésében rögzítette, hogy a felperes a főosztályvezetői megbízás jogellenes visszavonásának megállapítása iránt előterjesztett kereseti kérelme tekintetében a keresetindítási határidőt elmulasztotta, ezért nem kérheti az intézkedés jogellenességének megállapítást, és azzal összefüggésben jogkövetkezmény alkalmazását.

Az első- és másodfokú ítélet

- [22] A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2018. július 13-án meghozott 7.M.87/2018/14. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1.488.080,- forintot és annak kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rögzítette, hogy az eljárási illeték az állam terhéen marad.
- [23] Az elsőfokú bíróság ítéletében hivatkozott a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 119. § f) pontjára, az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iasz.) 34. § (1) bekezdés c) pontjára, 34. § (3) bekezdésére, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 10. § (3) bekezdésére, valamint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 7. § (1) bekezdésére.
- [24] Azt állapította meg, hogy a peradatok nem támasztották alá az alperes azon hivatkozását, miszerint ténylegesen létrejött volna egy új ... Osztály. E körben azt vizsgálta, hogy a struktúraváltás a szervezeti egységek megnevezésétől függetlenül megvalósult-e. Megítélése szerint 2013 decemberét követően az ... Iroda és az alperes által ... Osztályként jelölt szervezeti egység a feladatok átfedése, párhuzamossága miatt nem volt elkülönült szervezeti egységnek tekinthető.
- [25] Az elsőfokú bíróság a kihallgatott tanúk vallomása és a becsatolt munkaköri leírások tartalma alapján nem állapította meg azt, hogy a korábban az ... Főosztály alárendeltségében álló ... Iroda az

átalakítást követően külön, az ... Osztály mellérendeltségében működő szervezeti egységgé vált volna, ezért összességében az sem igazolt, hogy a szervezeti átalakítás ténylegesen megtörtént.

- [26] Az elsőfokú bíróság álláspontja értelmében a felperes az általa ténylegesen ellátott munkaköri feladatok alapján bizonyította, hogy 2013. december 1. és 2015. június 30. között is a korábbival egyező feladatellátás alapján a főosztályvezetői pótlékra jogosult, annak ellenére, hogy az osztályvezetői megbízást 2013 decemberében elfogadta, azt nem támadta meg. Erre figyelemmel az Iasz. 38. § (2) bekezdése alapján, pótlék-különbözet címén, 1.488.080,- forint megfizetésére kötelezte az alperest.
- [27] A 2015. július 1. napját követő időszak tekintetében az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a megváltozott szervezetben, új függelmi viszonyok között a felperes ténylegesen is más munkát végzett, mint korábban, ezért pótlék-különbözetre nem volt jogosult.
- [28] Az osztályvezetői megbízás visszavonása az elsőfokú bíróság szerint nem ütközött az egyenlő bánásmód követelményébe. A felperes a perben azt pedig nem tudta igazolni, hogy az alperes sérelmezett intézkedése megtorlásnak minősült volna.
- [29] Az események időrendisége miatt azt állapította meg, hogy az esélyegyenlőség referensi feladatok és az osztályvezetői megbízás visszavonása korábban történtek, mint a felperes szolgálati viszonyát érintő perindításról az alperes tudomásszerzése (2015. december 11.), ezért fogalmilag kizárt, hogy azt az alperes a visszavonásakor ismerte volna, és a felperest az egyenlő bánásmód követelménye miatt eljárást indító személyként érte volna jogsérelem.
- [30] Az a tény, hogy az alperes az SZMSZ hatályba lépését követően 2 hónappal intézkedett a felperes vezetői megbízásának visszavonásáról, azt igazolja, hogy az nem valamiféle megtorló indítatásból történt. Az alperest pedig az Iasz. 31. § (2) bekezdésében foglaltak alapján nem terhelte más vezetői munkakör felajánlásának kötelezettsége.
- [31] A felek fellebbezései folytán eljáró Győri Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2019. február 18-án meghozott 2.Mf.20.602/2018/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, megállapította, hogy az illetéket az állam viseli.
- [32] A törvényszék ítéletének indokolása értelmében az elsőfokú bíróság a szükséges mértékben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat a keresetlevél benyújtásának időpontjára tekintettel alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. §-ának megfelelően, okszerűen értékelve, helyesen állapította meg a tényállást, és abból helytálló jogi következtetésekre jutott.
- [33] A becsatolt munkaköri leírások alapján 2013 decemberét követően valós szervezeti változás nem történt, azaz nem jött létre új struktúra, a függelmi viszonyokban változás nem következett be. A felperes osztályvezetőként minden olyan feladatot köteles volt ellátni, melyet főosztályvezetőként is.
- [34] A másodfokú bíróság megítélése szerint 2015. július 1. napjától a függelmi viszonyok megváltoztak, a felperes közvetlen felettese már nem a törvényszék elnöke, hanem az ... Főosztály főosztályvezető-helyettese lett, a felperes pedig már nem ugyanazokat a feladatokat látta el, mint korábban. Erre tekintettel ettől az időponttól már nem valósult meg az Iasz. 38. § (2) bekezdése szerinti feltétel, amit lényegében a felperes el is ismert.
- [35] A 2015. július 1-jén hatályba lépett SZMSZ rendelkezésére figyelemmel az alperes az egyébként általa létrehozott és fenntartott jogsértő helyzetet akként orvosolta, hogy a nem létező ... Osztály vezetőjének, a felperesnek a megbízását visszavonta. A 2015.El.VI.B.346/14. számú intézkedés nem jogsértő, annak indokolása valós és okszerű. Ezen intézkedés jogszerűségét nem érintette az a körülmény, hogy a korábbi, 2013. december 11-i főosztályvezetői megbízás osztályvezetőire módosításakor sem létezett ... Osztály.
- [36] Az osztályvezetői megbízás visszavonása nem valósított meg joggal való visszaélést, az alperes a jogszerű szervezeti rendet csak a vezetői megbízás visszavonásával állíthatta helyre, ezért az nem sérthette a felperes jogos érdekét.

- [37] A törvényszék megállapította, hogy az alperes már a 2015. augusztus 31-én elküldött email alapján tisztában volt azzal, hogy a felperes pert indított ellene, azonban ezen tény önmagában - az egyéb bizonyítékokra figyelemmel - nem igazol visszaélészerű joggyakorlást. Az, hogy nem az SZMSZ hatályba lépésétől, hanem 2015. október 1-jétől vonták vissza a vezetői megbízást, a felperes érdekét nem sértette.
- [38] A törvényszék - ellentétben az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával - úgy foglalt állást, hogy az Iasz. 35. § (1) bekezdése alapján az alperest az osztályvezetői megbízás visszavonása miatt megfelelő munkaköri felajánlási kötelezettség terhelte. A felperes azonban általa is elismerten elfogadta a személyügyi ügyintézői munkakört, ebből a szempontból nincs annak jelentősége, hogy „jogfenntartással” élt.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [39] A felperes felülvizsgálati kérelmében a másodfokú ítélet „megváltoztatását”, és az alperesnek a 2015. július 1. napját követő időszak tekintetében 10.757.014,- forint illetménypótlék és kamata megfizetésére kötelezését kérte perköltség megállapítása mellett.
- [40] A felülvizsgálati kérelme „alapjául” a Pp. 270. §-át, az Iasz. 9. § (2) bekezdését, 18. § (2) bekezdését, 35. §-át, 38. § (1) bekezdését, 124. § (1) bekezdését, az Mt. 7. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 6:47. §-át jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy a 2015. július 1-jét követő időszak tekintetében az eljáró bíróságok tévesen utasították el a keresetét.
- [41] Az Iasz. 9. § (2) bekezdésére és az Mt. 7. § (1) bekezdésére utalással azt adta elő, hogy az alperes véleménye szerint a perrel érintett időszakban számtalanszor megsértette a jogszerű joggyakorlás követelményét, a pozíciójából eredő hatalmát és biztosított jogait visszaélészerűen gyakorolta.
- [42] A felperes értelmezése szerint az eljárás során az alperes elnöke elismerte, hogy közte és az alperes korábbi elnöke között rossz viszony alakult ki, valamint azt is, hogy számára problémát okozott az, hogy a felperes a korábbi elnök asszony „bizalmi embere volt”.
- [43] Az alperes elnöke a 2013. december 16-án közölt intézkedésével a főosztályvezetői megbízás visszavonásával egyidejűleg igazgatási osztályvezetői megbízást adott a felperesnek, mindez az akkor hatályos SZMSZ szerinti szervezeti struktúrával teljes mértékben ellentétes volt, az alperes elnökének önkényes intézkedése helyezte a felperest sokkal kedvezőtlenebb pozícióba. Ezzel összefüggésben a felperes felülvizsgálati kérelmében részletesen hivatkozott hivatalos feljegyzésekre, iratok átadására, besorolás átvételére, illetve a főosztályvezetői megbízás visszavonásával összefüggésben álláspontja szerint elmaradt munkakör felajánlásra. Mindezek a felperes álláspontja szerint az alperes rendeltetésellenes joggyakorlását támasztják alá.
- [44] A felperes utalt arra is, hogy az alperes levélben arról tájékoztatta, hogy a 2015. júliusi SZMSZ már létrehozta az ... Osztályt, annak ellenére, hogy az alperes tisztában volt azzal, hogy a felterjesztett tervzet valójában ... Főosztályt tartalmazott.
- [45] A 2015. július 1. és 2015. október 1. közötti időszak tekintetében azt adta elő, hogy valójában ugyanazokat a feladatokat látta el, mint korábban, azonban álláspontja szerint ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság teljes egészében iratellenes következtetést vont le.
- [46] A felperes értelmezése szerint az a körülmény, hogy elmulasztotta a keresetindítási határidőt a főosztályvezetői megbízás visszavonásával összefüggésben nem jelenti azt, hogy az alperes ezen intézkedése jogszerű lett volna.
- [47] Az alperes 2015. június 30-án az ... Főosztályt tartalmazó SZMSZ hatálybalépését megelőző napon átadott a felperesnek egy osztályvezetői munkaköri leírást, majd az új SZMSZ-re hivatkozva kinevezte ... főosztályvezető-helyettesé. Mindezzel azt a látszatot keltette a felperesben, hogy a jogellenes helyzet végre rendezte, azonban azt csak jobban megerősítette és tudatosan fenntartotta.
- [48] A felperes utalt arra, hogy 2015. augusztus 31-én 8 óra 45 perckor e-mailben tájékoztatta az alperest a keresetlevél benyújtásáról, az alperes magatartásában ekkor következett be változás, ekkor „észlelte”, hogy a hatályos SZMSZ-ben foglaltak szerint a felperes által „vezetett” ... Osztály nem

létezik, erre tekintettel hozta meg a vezetői megbízás visszavonásáról az intézkedését 2015. szeptember 1-jén. Az alperesnek 2013. december 1-től 2015. szeptember 1-ig 21 hónap állt rendelkezésre, az új SZMSZ hatálybalépést követően is eltelt 2 hónap mely alatt, bár felperes többször is jelezte a jogellenességet, nem érezte az alperes szükségét a helyzet rendezésének. Mindez az alperes rosszhiszemű eljárását támasztja alá, ezért észszerűtlen, életszertűtlen, iratellenes az a megállapítás, miszerint az alperes az érdemi intézkedését a „jogszerű állapot helyreállítása érdekében” hozta meg azt követően, hogy értesült a felperes perindításáról.

- [49] Az Iasz. 38. § (1) bekezdés b) pontja alapján a felperes álláspontja szerint nem releváns, hogy ténylegesen az ellátott feladatai változtak, mivel a 2015. július 1-től hatályos SZMSZ által rögzített főosztályvezetői feladatok megegyeznek a korábbi SZMSZ-ben foglaltakkal, ezért a felperes munkaköri leírása szerinti feladatok a hatályos SZMSZ szerint léteztek, csak azokat jogellenesen nem a felperessel végeztették el.
- [50] A törvényszék ítéletében kimondta, hogy 2013 decemberét követően a felperes „főosztályvezetőnek minősült”, ezért a felperes megítélése szerint a főosztályvezetői megbízás visszavonásának nem volt joghatása, azaz a felperes, mind tényszerűen, mind jogilag változatlanul főosztályvezető volt.
- [51] A felperes továbbra is állította az osztályvezetői megbízás visszavonásának jogellenességét, mivel a szervezeti struktúrában változás sem 2013 decembere előtt, sem 2015. július 1-jét követően nem következett be.
- [52] Megítélése szerint az esélyegyenlőségi referensi megbízás visszavonása jól példázza az alperes megtorló, joggal való visszaélést megvalósító magatartását tekintettel arra, hogy e megbízatást az SZMSZ változása nem is érintette.
- [53] A felperes a 2015. október 1-jét követő időszak tekintetében azt adta elő, hogy nem volt tisztában azzal, hogy milyen munkakört tölt majd be. Az Iasz. 35. § (1) bekezdése ellenére a munkakör felajánlására jelentősen később, csak 2016 januárjában került sor. A felperes megítélése szerint már 2015. szeptember 1-jén nyilatkoznia kellett volna őt a felajánlott munkakörrel, ezért az alperes eljárása „nyilvánvalóan nem felelt meg” az Iasz. követelményrendszerének, és sértette a felperes jogos érdekét.
- [54] Utalt arra is, hogy 2015. október 1-től az alperes által „felajánlott” munkakör (személyügyi ügyintéző 1.) az akkor hatályos jogszabályok szerint nem is létezett, azt csak a 2015. október 15-én hatályba lépett, a bíróságokon és az ... Hivatalban foglalkoztatott egyes igazságügyi alkalmazottak munkakörének és képesítési feltételeinek meghatározásáról, és ügyviteli vizsgájáról szóló 26/2015. (IX. 30.) IM rendelet hozta létre.
- [55] A felperes megítélése szerint a törvényszéknek vizsgálnia kellett volna, hogy sor került-e az Iasz. 35. § (1) bekezdése szerint megfelelő munkakör felajánlására. Az Iasz. 18. § (2) bekezdésére és arra utalással, hogy a felperes korábban csak vezetői pozíciókat töltött be az alperesnél, úgy foglalt állást, hogy volt olyan üres vezetői pozíció az alperesnél, amely a képzettségének, végzettségének és tapasztalatának megfelelő lett volna.
- [56] Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Megítélése szerint a törvényszék a tényállást helyesen állapította meg, és abból okszerű, helyes következtetésekre jutott. A felperes által hivatkozott jogszabálysértés nem áll fenn. A Kúria ítélezési gyakorlatára utalással arra hivatkozott, hogy a tényállás megállapításának módjára vonatkozó eljárási szabálysértésre történt hivatkozás hiányában a felülvizsgálati eljárásban nincs helye a bizonyítékok újbóli értékelésének.
- [57] Az alperes azt adta elő, hogy a felülvizsgálati kérelem nem kellően pontos, az nem felel meg a Pp. 272. § (2) bekezdésében foglalt követelményeknek. Az eljáró bíróságok korábbi jogerős permegszüntető végzése következtében a főosztályvezetői megbízás visszavonására irányuló intézkedés jogellenességének a tényét megállapítani nem lehet, arra alapítottan jogkövetkezmény az alperessel szemben nem alkalmazható, a főosztályvezetői megbízás visszavonását jogszerű munkáltatói intézkedésnek kell tekinteni.

- [58] Az alperes kiemelte, hogy a 2015. június 30-án kelt, és a felperes által 2015. július 1-jén átvett munkaköri leírás az ugyanazon a napon hatályba lépett SZMSZ-hez kapcsolódóan már nem tartalmazza az elnöki ügyek körébe tartozó tevékenységeket, a felperes osztályvezető feladatai átalakultak, igazodva az új SZMSZ szerinti struktúrához, a főosztályvezető-helyettesi alárendeltséghez.
- [59] Az alperes tévesnek tartotta a 2015. október 1-jét követő időszakra vonatkozó felülvizsgálati érvelést.
- [60] Utalt arra is, hogy az osztályvezetői megbízatás visszavonását érintő keresetindítását a felperesnek a felajánlott munkakör el nem fogadásának tekintette és kérte a felperest a betöltött munkakörrel kapcsolatos egyértelmű nyilatkozat megtételére, egyben figyelmeztette a felperest az Iasz. 35. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezményekre. A felperes többszöri egyeztetést követően 2016. február 11-én nyilatkozott úgy, hogy a részére felajánlott „személyügyi ügyintéző 1.” munkakört elfogadja.
- [61] A munkakör felajánlás az osztályvezetői kinevezés visszavonásával egyidejűleg átadott munkaköri leírással megtörtént, a 2015.El.VI.B/346/14. számú elnöki iratot csak tisztázó jelleggel adta ki. A felperes a munkakört elfogadta, ezért a munkakör megfelelősége már nem vizsgálható.
- [62] Az alperes hangsúlyozta azt is, hogy a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott egyéb intézkedések (az esélyegyenlőségi referensi megbízás visszavonása, az írásbeli figyelmeztetés, illetve a soron kívüli értékelés elrendelése) nem szolgálhatnak az osztályvezetői megbízás visszavonásával összefüggésben az esetleges rendeltetésellenes joggyakorlás megállapítására tekintettel arra, hogy egyfelől a felperes számára ténylegesen hátrányt nem okoztak, másrészt mindezekre a perbeli intézkedés meghozatalát követően került sor.
- [63] A felperes az 5. sorszám alatti előkészítő iratában hivatkozott a felek között folyamatban lévő más peres eljárásban tett alperesi nyilatkozatra, melyből megítélése szerint az állapítható meg, hogy nem volt elvárható tőle, hogy vitassa, kifogásolja az új munkakört, mivel az alperes által is elismert módon ugyanazokat a feladatokat látta el később ügyintézőként, mint korábban osztályvezetőként. Csatolta a Győri Törvényszék 2.Mf.20.188/2019/14. számú ítéletét.
- [64] A felperes szerint az alperes különböző perekben tett nyilatkozatai egymásnak nyilvánvalóan ellentmondanak, azokat kizárólag az adott ügyekben felmerülő érdekeinek megfelelően tetszés szerint változtatta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [65] A felülvizsgálati kérelem megalapozott.
- [66] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a Pp. 272. § (1) bekezdésében foglalt határidőben benyújtott felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [67] A felperes a felülvizsgálati kérelmében - annak tartalma szerint - a kérelme „alapjául” számos jogszabályhelyet felsorolt, azonban az előzőekben részletezett törvényi követelményeknek megfelelően a jogszabályhelyre vetítetten jogszabálysértés körülírását is tartalmazó módon az Mt. 7. § (1) bekezdésében, az Iasz. 9. § (2) bekezdésében, a 38. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint a 35. § (1) bekezdésében foglaltak megsértése volt jogszabálysértésként értelmezhető.
- [68] A felperes nem jelölte meg az eljáró bíróságok által megsértett jogszabályhelyként a Pp. 206. § (1) bekezdését, ezért a Kúria előtti felülvizsgálati eljárásban is irányadó volt a jogerős ítéletben megállapított tényállás.
- [69] A felülvizsgálati kérelmet - a törvényi határidőn túl - kiegészíteni nem lehet. Az előzőre figyelemmel a Kúria nem vizsgálhatta a felperes 5. sorszám alatti beadványában hivatkozottakat

tekintettel arra is, hogy a felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye [Pp. 275. § (1) bekezdés].

- [70] A fősztályvezetői megbízás visszavonása esetleges jogellenességével összefüggésben a felperes a keresetindítási határidőt elmulasztotta, az eljárás bíróságok ezt jogerősen megállapították, ezért a felülvizsgálati kérelemben helytelenül hivatkozott a felperes arra, hogy a 2013. december 16-án közzétett intézkedés állított rendeltetésellenessége jelen eljárásban vizsgálható, értékelhető lett volna. A 2013. december 1-je és 2015. június 30-a közötti időszakokra az eljárás bíróságok nem azért ítélték meg a felperes részére pótlék-különbözetet, mert a fősztályvezetői megbízás osztályvezetőivé alakítása jogellenes volt, hanem mert bizonyítottan találták, hogy a felperes ezekben a hónapokban ténylegesen fősztályvezetői feladatokat látott el.
- [71] Az Iasz. 35. § (1) bekezdésében foglaltak megsértését alaptalanul állította a felperes. Az osztályvezetői megbízás visszavonásával a felperes szolgálati jogviszonya nem került megszüntetésre, részére az alperes felajánlott munkakört, amelyet később a felperes el is fogadott. A felajánlott és elfogadott munkakör „megfelelőségét” utóbb a felperes nem támadta keresettel, az eljárás során ilyen tartalmú kereseti kérelmet nem terjesztett elő, a személyügyi ügyintéző 1. munkakör tekintetében nem állította, hogy az az Iasz. 35. § (1) bekezdése alapján számára nem volt megfelelő, ezért minderre a felülvizsgálati eljárásban már nem hivatkozhat.
- [72] Az Iasz. 38. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat az eljárás bíróságok nem sértették meg. A felperest az alperes a szolgálati viszony keretében az irányadó jogszabályok és a munkaköri leírásban foglaltak szerint foglalkoztatta 2015. július 1-je és 2015. október 1-je között. A megállapított tényállás értelmében a felperes 2015. július 1-jét követően ténylegesen nem osztályvezetői feladatokat látott el (Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.M.87/2018/14. számú ítélet 13. oldal 2. bekezdés), illetve ilyen álláshely nem is létezett az SZMSZ által bevezetett új szervezeti struktúrában, a vezetői megbízás visszavonásával összefüggésben a felajánlott munkakör a felperes végzettségének, képzettségének megfelelt.
- [73] A felperes alappal sérelmezte ugyanakkor az Iasz. 9. § (2) bekezdésében foglaltak megsértését. Az eljárás bíróságok a megállapított tényállásból helytelenül következtettek arra, hogy az alperes az osztályvezetői megbízás visszavonásával összefüggésben rendeltetésszerűen járt el.
- [74] Az Iasz. 9. § (2) bekezdése kimondja, hogy a szolgálati viszonnal kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket a rendeltetésüknek megfelelően kell gyakorolni, illetve teljesíteni. Az Iasz. 124. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Mt. 7. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a joggal való visszaélés. E törvény alkalmazásában joggal való visszaélés különösen, ha az mások jogos érdekeinek csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségeinek korlátozására, zaklatására, véleménynyilvánításának elfojtására irányul vagy ehhez vezet.
- [75] A felülvizsgálati eljárásban is irányadó, jogerősen megállapított tényállás szerint 2015. július 1-jét követően a felperes munkaköri feladatai, a saját nyilatkozata szerint is, megváltoztak. A hatályba lépett SZMSZ ... Osztályt nem hozott létre, ezért abban helyesen foglaltak állást az eljárás bíróságok, hogy a felperes osztályvezetői megbízása visszavonásának indoka valós és okszerű volt, az a bizonyított körülményekre figyelemmel ugyanakkor sértette a rendeltetészerű joggyakorlás követelményét, joggal való visszaélést valósított meg.
- [76] A joggal való visszaélés azt jelenti, hogy a jogot gyakorló eljárása formálisan jogszerű ugyan - nem ütközik semmilyen konkrét tilalomba - azonban annak módja rendeltetésellenes. A joggal való visszaélés tilalmának megsértése akkor állapítható meg, ha valamely alanyi jog gyakorlása formálisan jogszerűen történt, ezért valamely joggyakorlás nem lehet tételes jogszabályba ütközés miatt jogellenes és egyben a joggal való visszaélés tilalmába ütköző. A bíróság az alakilag jogszerűnek minősülő joggyakorlást az adott ügyben bizonyított sajátos körülmények alapján jogellenesnek minősíthet [a joggal való visszaélés tilalmának megsértésével kapcsolatos munkaügyi perekben felmerült egyes kérdésekről szóló 5/2017. (XI. 28.) KMK vélemény, EBH2005.1238., BH2018.347.I.].

- [77] A felperes a 2015. június 30-án kelt osztályvezetői munkaköri leírása átvételét, illetve az SZMSZ hatályba lépése után jelezte a sérelmes helyzetet az alperesnek. Majd ezt követően - egyéb igényei érvényesítése miatt - 2015. augusztus 31-én keresetlevelet terjesztett elő az alperes ellen és ennek tényéről emailben tájékoztatta is.
- [78] Az alperes az osztályvezetői megbízás visszavonásáról kizárólag a felperes perindítását követően, arról való tudomásszerzést követően, azonnal intézkedett. A felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy az esélyegyenlőségi referensi megbízásának az SZMSZ által bevezetett igazgatási struktúraváltáshoz nem volt köze, azt az alperes szintén megtorló jelleggel vonta vissza 2015. szeptember 1-jén. Az alperes perbeli időszakra vonatkozó magatartása összességében joggal való visszaélést valósított meg.
- [79] Akkor minősül rendeletetésszerűnek a joggyakorlás, ha az anyagi jog előírásainak alkalmazása jogszerű cél érdekében történik, kiváltja a jogalkotó által a szabályozással elérni kívánt joghatást, és mindez nem eredményezi a másik fél jogainak csorbítását, korlátozását.
- [80] Az a körülmény, hogy a felperes osztályvezetői és esélyegyenlőségi referensi megbízásainak visszavonása azonnal, a perindításról való tudomásszerzést követően megtörtént okszerűen arra enged következtetni, hogy az alperes intézkedésének a célja a felperes érdekeinek csorbítására irányult, a vezetői megbízás visszavonása egyfajta jogszerűtlen „válaszlépés” volt a felperes keresetindítására.
- [81] Amennyiben az alperes az Iasz. vezetői megbízással összefüggő jogszabályi rendelkezései céljának, rendeltetésének megfelelő magatartást kívánt volna tanúsítani, akkor az SZMSZ hatályba lépése előtt egy nappal nem úgy jár el a felperes irányába, mintha osztályvezetőként kívánná a továbbiakban foglalkoztatni, hiszen az SZMSZ tartalmával 2015. június 30-án már nyilvánvalóan tisztában volt.
- [82] Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletét abban a részében, melyben helybenhagyta a felperes 2015. július 1-től 2015. augusztus 31-ig terjedő időszakra előterjesztett keresetének elutasítását, hatályában fenntartotta, abban a részében, melyben helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet ezt meghaladóan elutasító rendelkezését a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes a felperes osztályvezetői megbízását 2015. szeptember 1-jén kelt 2015.El.VI.B.346/14. számú intézkedésével jogellenesen vonta vissza, ezt meghaladóan a jogerős ítéletet nem érintette. Az elsőfokú bíróságnak a kereset összesszerűsége tekintetében az eljárást folytatnia kell.

Záró rész

- [83] A felülvizsgálati eljárás során a részben pernyertes felperes oldalán felmerült költséget a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján határozta meg, annak viseléséről az új határozatot hozó elsőfokú bíróság dönt.
- [84] A Kúria a közbenső ítéletre tekintettel az illeték mértékét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 50. § (1) bekezdése értelmében határozta meg figyelemmel az Itv. 39. § (3) bekezdés d) pontjára.
- [85] A felülvizsgálati eljárásban részben pervesztes alperes az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja értelmében teljes személyes illetékmentes, ezért a feleket megillető tárgyi költségfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban elnevezésű 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében.
- [86] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson bírálta el.
- [87] Ez ellen a rész-közbenső ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Rózsavölgyi Bálint s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő